



Patiënteninformatie

Adviezen bij onderbuikbestraling vrouw

Centrum voor oncologie
Radiotherapie

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
Adviezen bij een onderbuikbestraling.....	3
Huidreacties	3
Algemeen advies om huidirritatie te verminderen.....	4
Buikpijn, krampen en diarree	5
Moeilijkheden bij het plassen	5
Algemeen advies om ongemakken te voorkomen	6
Effect op de geslachtsorganen	6
Algemeen advies	6
Vermoeidheid	7
Tot slot.....	7
Wie contacteren bij vragen/ problemen?	7

AZ Turnhout heeft deze informatiefolder met de grootste zorg opgemaakt. De inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Hij vervangt de raadpleging bij je zorgverlener niet. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn AZ Turnhout, personeel en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

Inleiding

In deze brochure vindt u informatie en adviezen bij een bestraling van de onderbuik bij een vrouw. Wij raden aan om ook de brochure 'Radiotherapie in AZ Turnhout' te lezen. Die brochure bevat informatie over radiotherapie in het algemeen.

Tijdens de periode waarin u de bestraling krijgt, kan u neveneffecten ondervinden. Deze ongemakken beginnen meestal twee weken na de start van de bestraling. Ze verdwijnen weer spontaan binnen één maand na het einde van de behandeling.

Het is niet mogelijk om in deze brochure alle details voor elke individuele situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig extra vragen te stellen aan uw arts of aan een verpleegkundige.

Adviezen bij een onderbuikbestraling

Huidreacties

Ongeveer twee weken na de start van de bestraling, kan de huid ter hoogte van de onderbuik rood en gevoelig worden. De huid wordt soms droog en schilferig en u kan last hebben van jeuk. Het is ook mogelijk dat er vochtige wondletsels ontstaan. Vochtige wonden ontstaan vaak ter hoogte van de liesplooien of ter hoogte van de bilnaad.

Uw huid zal spontaan herstellen één tot twee weken na het einde van de behandeling. Bij hevige huidreacties duurt het herstel iets langer.

Contacteer ons als u na de bestralingsperiode één van volgende huidreacties opmerkt:

- Hevige roodheid of het opengaan van de huid
- Zwelling
- Geur
- Verandering in de hoeveelheid wondvocht
- Verandering in de kleur van het wondvocht
- Koorts

Algemeen advies om huidirritatie te verminderen

- Was u dagelijks met 'zeep zonder zeep' (Eucerin ph 5 douche crème[®], Eucerin doucheolie[®], baby Bodysol[®]).
- Neem een douche in plaats van een bad. In bad zal de huid verweken waardoor de huid gevoeliger wordt.
- Was u met lauw water.
- Gebruik een zacht washandje en een zachte handdoek.
- Dep de huid voorzichtig droog (niet wrijven).
- Houd de huidplooien goed droog. Vooral in de liezen en in de bilnaad ontstaat er sneller irritatie.
- Laat de huid goed drogen op deze plaatsen voor u ze terug bedekt.
- Gebruik twee keer per dag een dun laagje Flamigel ter hoogte van de huidplooien zodat de huid goed gehydrateerd blijft. Telkens de zalf even laten drogen voor u de huid terug gaat bedekken met kleding. (De huidplooien moeten terug droog zijn.)
- Gebruik zacht toiletpapier of kamilledoekjes.
- Het is beter om niet zwemmen in chloor of zout water. Chloor en zout drogen de huid uit en veroorzaken irritatie.
- Gebruik **tijdens de bestraling geen** talkpoeder, eosine of Flammazine.
- Vermijd druk en wrijvingen op de bestraalde huid en draag zoveel mogelijk losse katoenen kledij en katoenen ondergoed.
- Gebruik op de bestraalde huid geen geparfumeerde verzorgingsproducten of deodorant.
- Gebruik geen kleefpleisters op de bestraalde huid.
- U mag uw bikinilijn **niet** ontharen. Door het ontharen kunnen er wondjes ontstaan.
- Stel uw huid niet bloot aan extreme temperaturen. Gebruik geen ijszakje of warmwaterkruik. Gebruik geen sauna of solarium.
- Stel de bestraalde huid tijdens de bestralingsperiode tot drie maanden na het einde van de behandeling, niet bloot aan direct zonlicht en gebruik geen zonnebank.
- Gebruik een totale hypoallergene sunblock (factor 50) bv. Louis Widmer, Avène[®].

Als u tijdens de bestraling last heeft van huidproblemen, kunt u terecht bij de radiotherapeut of bij een verpleegkundige van radiotherapie. Zij zullen u een aangepaste verzorging voorstellen.

Als de huid op het einde van de behandeling bruin is verkleurd en als er geen open wonden zijn, dan mag u de huid voorzichtig reinigen met ether vanaf 4 tot 6 weken na het einde van de bestraling.

Als de huid op het einde van de behandeling toch open zou zijn, dan zal de verpleegkundige u vragen om een week later terug te komen voor een wondcontrole. De verpleegkundige zal u hiervoor een afspraak geven.

Belangrijk: U neemt zelf de zalf en het materiaal voor de wondzorg mee naar die controle. Wanneer u het materiaal niet meebrengt, moeten wij materialen van het ziekenhuis gebruiken. Deze rekenen we aan op uw ziekenhuisfactuur.

Buikpijn, krampen en diarree

Buikpijn, krampen en diarree komen vaak voor, meestal vanaf de derde week na de start van de behandeling. Deze ongemakken zijn slechts tijdelijk. Eén tot twee weken na het einde van de behandeling zijn uw darmcellen weer hersteld. U zal dan geen last meer ondervinden.

Als u last heeft van deze ongemakken, dan raadpleegt u best de radiotherapeut of een verpleegkundige van radiotherapie. Zij geven u advies. Neem nooit geneesmiddelen tegen diarree zonder de arts te raadplegen!

U kunt eventueel uw voeding aanpassen. Een diëtiste geeft u tips in verband met de voeding. We plannen een kort gesprek na uw eerste bestraling.

Moeilijkheden bij het plassen

- pijn tijdens het plassen
- gevoel van een volle blaas
- een drukkend gevoel in de onderbuik
- vaak en dringend moeten plassen (ook 's nachts)
- bloed bij de urine

Deze ongemakken treden meestal op in de derde week van de bestraling. Ze verdwijnen weer spontaan binnen een maand na het einde van de behandeling.

Algemeen advies om ongemakken te voorkomen

- Drink regelmatig, neem voldoende vocht op.
- Beperk tabak, koffie, alcohol, thee en sterk gekruid eten.
- Probeer regelmatig te plassen. Plas niet juist vóór de bestraling als de blaas bij de bestraling vol moet zijn.

Effect op de geslachtsorganen

Bij een onderbuikbestraling worden ook de eierstokken mee bestraald. Bij vrouwen die nog niet in de menopauze zijn, kan daardoor de hormoonproductie verminderen waardoor er een vervroegde menopauze optreedt.

Door de bestraling is het mogelijk dat de vagina minder vocht afscheidt. Afhankelijk van de oorzaak, de plaats van de bestraling en de dosis, is de verminderde vochtafscheiding tijdelijk of blijvend.

De vagina kan ontsteken. Deze ontsteking geneest meestal enkele weken na het einde van de behandeling. Het is aan te raden om dan niet te vrijen zodat de vaginawand beter kan herstellen.

Door de bestraling kan de vagina vernauwd geraken. Een vernauwing kan enkele weken tot maanden na de behandeling optreden. U kunt dit probleem bespreken met de radiotherapeut of met een verpleegkundige. Zij kunnen u hierover meer informatie geven.

Bij pijn of bloedverlies moet u zeker uw arts raadplegen.

Algemeen advies

- Praat hierover met uw partner.
- Vraag raad aan uw arts.
- Gebruik een glijmiddel op basis van water als u pijn hebt bij het vrijen.

Vermoeidheid

Tijdens de bestralingsperiode kunt u zich moe voelen. Spreek hierover met uw arts of met een verpleegkundige. In onze wachtzaal kan u de folder 'Vermoeidheid bij en na kanker' terugvinden.

Tot slot

In de folder 'Sociale voorzieningen' vindt u nuttige informatie over eventuele tussenkomsten bij uw ziekte, over gespreksgroepen en andere vormen van psychosociale zorg.

Onze sociaal verpleegkundigen staan steeds voor u klaar om te luisteren en om uw vragen te beantwoorden. U kunt hen bereiken via de dienst patiëntenbegeleiding (☎ 014 40 68 35).

Wie contacteren bij vragen/ problemen?

Heeft u na de bestralingsperiode nog vragen, dan kunt u terecht bij uw huisarts.

Heeft u specifieke vragen over de voorbije behandeling, dan kunt u, afhankelijk van het toestel waarop u werd bestraald, rechtstreeks telefonisch contact opnemen met de dienst radiotherapie op campus Sint-Elisabeth:

☎	Secretariaat RT	014 40 69 40
☎	Toestel Onyx	014 40 69 43
☎	Toestel Perla	014 40 69 13
☎	Polikliniek oncologie	014 40 69 02

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be



Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11



Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11